

Taller de criança positiva

AL BARRI DE
LES PLANES-BLOCS LA FLORIDA

PROJECTE EDUCATIU
DE CIUTAT
L'HOSPITALET

PLA INTEGRAL
LES PLANES —
BLOCS FLORIDA

Ajuntament de L'Hospitalet

TALLER DE "CRIANÇA POSITIVA" AL BARRI DE LES PLANES-BLOCS LA FLORIDA

Si una comunitat valora als seus infants, ha d'apreciar als seus pares

John Bowlby

QUÈ ÉS EL TALLER DE "CRIANÇA POSITIVA"?

El taller de "Criança positiva" és un servei gratuït per a famílies amb infants menors de 6 anys que ofereix l'Ajuntament de L'Hospitalet en el marc del Pla de Regeneració Urbana Integral Les Planes Blocs Florida.

Consisteix en un grup de mares i pares que, de forma estable, es reuneixen un dia a la setmana, una hora i mitja, durant 8 trobades. D'aquestes, 6 són pels adults i, a les dues últimes, s'incorporen els fills i filles.

Les 6 trobades d'adults se centren en els 6 ingredients claus de la criança positiva recollits en el fulletó editat per l'Ajuntament (imatge 1): donar afecte, comprendre, mostrar interès, actuar de referent, organitzar el temps i preparar-se. Les dues sessions finals són trobades on s'incorporen els infants, i amb els pares i mares es fan jocs i activitats per gaudir plegats d'una estona junts.

L'Ajuntament facilita un servei d'acollida gratuït per a infants majors de 18 mesos per les famílies que ho necessitessin.

En aquesta edició, les sessions del taller de "Criança positiva" s'han celebrat a les instal·lacions de l'Escola Joaquim Ruyra, a qui agraïm sincerament la seva col·laboració i totes les facilitats que ens han donat per utilitzar els seus espais i materials.

Imatge 1. Portada del fulletó Créixer, educar i compartir

Imatge 2. Cartell del Taller de Criança positiva

PER QUÈ FER UN TALLER SOBRE "CRIANÇA POSITIVA"?

Un infant, quan neix, té tot el potencial per poder desenvolupar-se amb èxit a la vida. Igual que una llavor, necessita una terra rica en nutrients, aigua i sòl, especialment als inicis del seu creixement. També les nostres criatures requereixen que les famílies puguem donar-los una atenció especialment curosa en les seves primeres etapes però, com saber, per exemple, diferenciar entre les demandes i les necessitats? Com vivim i gestionem les rabietes? Quins recursos tenim per acompanyar tot el ventall de situacions, moltes vegades noves, que ens plantegen els nostres fills i filles?

Per això, el Consell de Ministres Europeus va formular una recomanació (REC, 2006/19) on s'insta a fomentar la Parentalitat Positiva per potenciar una criança respectuosa. Així, es va acordar que perquè un infant pugui desenvolupar-se en tot el seu potencial, s'ha de donar suport a les mares i els pares, ja que **la criança és un tema del qual tota la societat n'és responsable**. Així, el consell de Ministres Europeus considera que els Estats, a través de les seves administracions, han de considerar a les famílies com a sistemes de vital importància i, per tant, cal fomentar l'educació perquè esdevinguin un recurs psico-educatiu potent, oferint-los recursos i serveis per recolzar la funció de cura i educació dels seus fills i filles (López, Chaves i Quintana, 2010).

Fer de mare i de pare és una de les tasques més complexes que existeixen i una de les de major responsabilitat per acompanyar al millor desenvolupament possible dels fills i filles.

Ningú n'és expert, un va aprenent a mida que va fent de mare o de pare. Sovint, però, ens trobem amb situacions que no sabem com gestionar: quines normes poso, el meu fill no em fa cas, la meua filla mossega als seus companys... i sobretot, moltes preguntes: com ho faig perquè dormi tota la nit? Què faig perquè mengi les verdures? Com puc fer perquè no vulgui el mòbil tota l'estona? Totes aquestes qüestions i d'altres van sorgint a mesura que els fills van creixent i canviant. En aquest sentit, el suport de la comunitat és bàsic, ja que la investigació mostra evidències que quan es desenvolupa el rol parental de manera efectiva, disminueix l'estrès parental (Bloombiel i Kendall, 2012).

Així, aquest taller té la finalitat de crear un espai on mares i pares, acompanyats de dos professionals experts, puguin expressar neguits, èxits i, sobretot, puguin compartir amb altres famílies les seves estratègies i trucs que els funcionen. En aquest sentit, cada participant té moltes coses a aportar perquè, com a pares i mares, són experts en les seves criatures.

QUINS SÓN ELS OBJECTIUS DEL TALLER?

El taller pretén tres objectius principals:

1. Compartir, entre les famílies participants i professionals expertes, les dificultats i els anhels sobre l'educació i la manera de desplegar les funcions de la criança positiva.
2. Empoderar, donar seguretat i facilitar eines educatives a les famílies per realitzar les sis funcions de la criança positiva amb els seus fills i filles.
3. Cohesionar el grup de pares i mares participants per afavorir una xarxa social de suport mutu conformada per les famílies participants que tingui continuïtat després del taller.

COM S'HA FET LA DIFUSIÓ DEL TALLER?

Per tal d'arribar al màxim de famílies es van oferir 8 tallers de presentació a diferents centres i escoles del barri, on es van distribuir cartells (imatge 2) i/o fulletons informatius per les famílies amb la col·laboració de les direccions. La difusió del taller va arribar a una part important de la població del barri, com es pot veure en la taula següent:

Escola	Dia	Hora	Famílies convocades a la presentació	Famílies participants inscrites al taller
Centre La Llumeneta	7 de febrer	10.30 h	25	4
Escola Joaquim Ruyra	7 de febrer	15.10 h	138	9
Escola Pau Casals	8 de febrer	15.10 h	154	0
Escola Pau Vila	13 de febrer	15.10 h	70	1
Escola Balaguer	15 de febrer	16 h	120	10
EBM La Casa de les Flors	15 de febrer	16 h	94	7
Llar Infants La Florida	16 de febrer	15.30 h	114	5
Centre d'Esplai La Florida	21 de febrer	18 h	40	4

Taula 1. Reunions informatives per a centres i escoles del barri

A cadascuna de les sessions informatives, una persona de l'Ajuntament iniciava la trobada presentant el taller i donant a cada família el fulletó *Créixer, educar i compartir* (imatge 1). Després un dels formadors explicava el perquè dels tallers i l'organització de les 8 sessions. Seguidament, es plantejava una activitat en petit grup a partir de fotografies que es vinculaven als 6 ingredients bàsics del fulletó i s'obria una estona de debat per poder parlar d'allò que els connectava de les fotografies i dels temes de criança que els preocupessin o volguessin compartir. Al final, cada participant rebia una butlleta de preinscripció que podia entregar en aquell mateix moment o deixar a l'escola en un altre moment.

Passats uns dies, els formadors contactaven de forma individualitzada amb cada participant preinscrit per formalitzar la inscripció i indicar el dia i lloc d'inici del taller.

A les diferents sessions informatives han participat 77 famílies, i s'han preinscrit 51 de les quals han estat seleccionades 37.

QUANTS PARTICIPANTS VAN INSCRIURE'S?

El dia 1 de març a la tarda es va iniciar el taller a les instal·lacions de l'escola Joaquim Ruyra. En la primera sessió van participar 30 mares i pares, i uns 40 nens i nenes en el servei d'acollida.

A la inauguració del taller varen assistir i donar la benvinguda la regidora del Districte, el delegat d'Alcaldia per al desplegament del Pla de Regeneració Urbana Integral Les Planes-Blocs la Florida i una representació de la regidoria d'Educació.

Imatge 3. Inauguració del Taller

COM SÓN LES TROBADES?

Les activitats tenen un abordatge experiencial participatiu, interactiu, i dinàmic en què són acollits els diferents plantejaments familiars. S'analitzen i revisen situacions presentades per les persones participants, oferint-ne un anàlisi i orientació col·lectives, i acompanyant els processos que sorgeixen en les sessions.

Amb l'objectiu de facilitar el desenvolupament i el reconeixement de les pròpies habilitats parentals dels i les participants, les activitats van dirigides a la reflexió i construcció d'un coneixement compartit que permet comprendre i transformar alguns comportaments i dinàmiques perjudicials establertes, alhora que també ofereix eines, pràctiques i recursos saludables per als participants.

Es vol fer constar expressament l'exigència ètica i professional de confidencialitat de qualsevol informació de caràcter personal referida als i les participants que pugui aparèixer durant les sessions.

- **Espai.** Pel que fa a l'espai, sempre s'organitza en cercle, amb tantes cadires com participants, estiguin presents o no. Al mig, un recurs bibliogràfic, caramels i una espelma. En una taula, els cartells amb els noms de cada participant, per facilitar la coneixença.

Imatges 4. Material de les sessions

- **Desenvolupament.** Només començar, s'encén l'espelma per indicar, entre d'altres coses, que ja comença la trobada. Els formadors llegeixen l'ingredient clau del dia i després fa una breu explicació sobre el tema en qüestió. Després, a partir d'una activitat individual, en parella o petit grup, es genera debat per finalment poder compartir amb el grup aspectes que generen neguit i estratègies que han funcionat.

- **Tancament.** Cada sessió es tanca amb un paraula que cada participant escriu sota la consigna "què t'emportes?". Un dels formadors llegeix les paraules i tots plegats apaguem l'espelma com a ritual de tancament.

Paral·lelament, quatre monitors de l'entitat La Plec atenen els fills i filles de les persones inscrites i que no poden ser atesos per altres adults de la xarxa de suport familiar, en un servei d'acollida.

QUINS TEMES I ESTRATÈGIES S'HAN TRACTAT?

Cada trobada estava dedicada a un dels ingredients claus de la parentalitat positiva presentats en el fulletó Crèixer, educar i compartir, que es troben resumits en la taula següent:

Sessió	Funcions	Dia
1	Donar afecte	1 març
2	Comprendre	8 març
3	Mostrar interès	22 març
4	Actuar de referent	5 abril
5	Organitzar el temps	12 abril
6	Preparar-nos i cuidar-nos	19 abril
7	Juguem junts	26 abril
8	Juguem junts	3 maig

Taula 2. Trobades i continguts

A continuació, trobareu, a mode de síntesi, algunes de les idees que es van tractar en cada sessió.

1) DONAR AFECTE. SIGUIS COM SIGUIS, T'ESTIMO.

- **Sentir-se estimat i sostingut.** Els fills i filles necessiten afecte, necessiten sentir-se estimats i protegits amb la dedicació dels seus pares i mares. És important que se'ls digui que són desitjats o l'orgullós que s'està d'ells, però també demostrar-ho amb fets.

- **Amor incondicional i soledat.** És important que els fills i filles sàpiguen que els pares els estimen tot i que els hagin renyat o s'hagin enfadat. L'amor cap a ells no depèn del que facin, sinó del que són: els nostres fills i filles. Posar en dubte el l'amor cap a ells els deixa en una situació de profunda soledat i tristesa, que posa en risc la seva seguretat i la seva capacitat d'aprenentatge.

- **Donar temps als fills, però també dedicar-se temps a un mateix.** Això suposa que també s'han de posar límits i ajudar-los a entendre que hi ha moments en que no se'ls pot atendre: “ara no puc, però quan acabi de fer això vinc i m'expliques”. Llavors, evidentment, s'ha de complir amb la paraula donada i trobar després el temps per a dedicar-los.

Imatge 5. Taller de Criança Positiva

- **Moments de complicitat.** És clau trobar uns minuts al dia per dedicar-los exclusivament als fills sense cap tasca ni aparell que ens distregui (mòbil, TV...). Compartir aquesta “activitat estrella” amb els fills i filles: anar a la muntanya, passejar el gos, el bany, llegir un conte, anar a passejar tota la família, conversar...

- **Gestió del temps.** Organitzar-se i prioritzar les activitats quotidianes i moments especials. Algunes mares comparteixen estratègies que els funcionen: “el moment especial amb els meus fills és a la nit, perquè jo ja estic més relaxada”, o “avançar la dutxa i el sopar per poder dedicar una major estoneta abans d’anar a dormir”.

2) COMPRENDRE. ET COMPRENC I TAJUDO A TROBAR RESPOSTA.

- **Objectes que donen seguretat.** Alguns objectes, com ara peulixos, mocadors, fotos, etc. ajuden els petits a sentir als pares a prop, i això els dona seguretat i tranquil·litat.

- **Rutines i rituals.** Establir algunes rutines i rituals ajuda als petits a anticipar i a preparar-se per l'activitat que toqui. També posar paraules que permetin planificar què es farà després els ajuda a estar més tranquils.

- **El NO.** Al voltant dels 2 anys apareix amb força el NO. “Els terribles 2”, en diuen. Aquesta fase forma part del desenvolupament dels nostres fills per poder diferenciar-se, sentir-se separats de la mare o el pare. També apareixen les rebequeries, que requereixen de molta paciència, evitant que la criatura se senti abandonada.

- **El joc com a base de l'aprenentatge.** Un infant juga perquè aprèn i aprèn perquè juga. Quan els infants tiren un objecte a terra, no estan posant a prova els pares, ni els volen prendre el pèl. Estan jugant, experimentant amb els materials, aprenent a mesurar distàncies, control del propi cos... estan descobrint el món; també habilitats socials: “et deixo xutar a tu, després em toca a mi”, “entenc que tu també vols participar, que et pots sentir malament, etc”. Cal tenir present que necessiten repetir diverses vegades per comprendre.

- **Capacitat per a explicar-se el món.** A partir dels 2-3 anys els infants comencen a poder imaginar, a entendre que hi ha altres punts de vista diferents al seu, i a desenvolupar el joc simbòlic (quan juguen a pares i mares, mestres, metges, a cuinetes...). En aquest joc simbòlic projecten les seves vivències, pensaments i sentiments, i això els ajuda a comprendre el món.

- **Conversar amb els fills.** És important trobar moments pausats per conversar amb els fills i filles sobre les coses que els passen i com se senten. A ells els ajuda a entendre i a posar paraules al que van vivint, i als adults els ajuda a poder comprendre'ls millor i crear confiança.

- **El dormir.** Durant el son l'aprenentatge es consolida i es reforça. Algunes mares comparteixen que a l'hora d'anar a dormir els seus fills les reclamen i els costa molt dormir, posant-se a explicar tot el que no han explicat durant el dia. És important veure que potser senten que és el moment del dia que “ens poden tenir per a ells”. Les famílies participants comparteixen també alguns dubtes sobre el collit i el com passar a dormir al propi llit.

- **L'alimentació.** Algunes mares comparteixen les seves preocupacions respecte a aquest tema: “en el dinar i el sopar només menja triturat”, o “només demana dolços”. Ha de ser l'adult qui tria el que es menja i el que no. Per poder canviar aquests cercles viciosos, quan els adults ho decideixin, es pot deixar de donar-los sucre o triturats encara que protestin els primers dies. Sobre els temes d'alimentació és important assessorar-se primer amb el pediatra.

- **Límits i truquets que ho posen fàcil.** Arran de la conversa sobre el valor del que aprenen els fills i filles mentre juguen, apareix en paral·lel la necessitat de posar límit a alguns dels seus interessos; per exemple: a tirar coses pel balcó o a pintar a les parets. S'ha d'entendre la seva passió: investigar les lleis de la física, o dibuixar a les parets de "la cova" són coses que pràcticament es porten als gens. On pintaven els seus avantpassats? Tot i comprendre'ls i de veure el valor que hi ha en el que fan, també poder dir-los: "ho sento, però això no es pot fer a la paret". El que sí que es pot fer és buscar algunes alternatives, com per exemple, buscar un lloc des del qual tirar coses sense posar en risc a altres persones, empaperar una paret perquè aquesta sí es pugui pintar, fer servir uns retoladors especials que es poden rentar sense dificultat tant de la roba com de la paret, etc.

3) MOSTRAR INTERÈS. TOT ALLÒ QUE FAS, DIUS I PENSES, M'INTERESSA.

- **No cal que els interessi tot, ni que ho facin perfecte.** Cada nen i cada nena és diferent, i no és imprescindible que a tots els agradi el mateix ni que els agradi tot. A l'infant li cal veure que anirà aprenent, si se li diu que no ho fa bé es pot bloquejar i perdre interès. Que no sigui que "jo no pinto perquè no ho faig tan bé com el papa". La frase "encara no en sé" pot motivar-los a veure que és un procés.

- **Els adults son els referents.** Els petits aprenen els costums dels adults, les normes de comportament, les formes d'expressió o de relació amb cada cosa que fan. Per això és important que siguin conscients del seu paper com a models. Si cridant els diuen que no cridin, no els mostren com dir les coses d'una altra manera.

- **Mòbils i pantalles variades.** La majoria dels continguts que els fills i filles reben a través de les pantalles sobre-estimulen seu cervell, i tot i que per fora puguin veure's tranquils, per dins això els genera molta excitació cerebral, que es tradueix en tensió; tensió que després han d'alliberar d'alguna manera.

4) ACTUAR DE REFERENT. T'ENSENYO ELS LÍMITS I TE'N DONO EXEMPLE.

- **Els límits.** Segons cada família seran diferents: en el menjar, en coses quotidianes com veure la televisió, jugar... És important que

els criteris de les normes de comportament siguin clars i estables, i que les conseqüències de sobrepassar el límit estiguin ajustades a les edats i característiques dels fills i filles. Un aspecte clau sobre les normes i límits per als infants és que no poden dependre del nostre humor, no pot ser que un dia es pugui saltar al sofà i al dia següent no.

- **Autoritat i autoritarisme.** De vegades els pares i mares no es senten amb prou força per fer valer el seu criteri per sobre dels desitjos dels seus fills i filles i recorren a instàncies superiors argumentant "el metge ha dit... la mestra ha dit..." Fer això els pot facilitar la resolució de la situació immediata, però a llarg termini els treu fortalesa a ulls dels seus fills i els posa en una situació de tensió i d'híper-responsabilitat (si tu com a mare no pots fer valer el teu criteri, jo he de fer valer el meu) que els genera malestar.

- **Les paraules són importants.** Hi ha paraules tòxiques. Algunes paraules com "sempre" i "mai", "tot" i "res", "tothom" i "ningú", poden ser tòxiques, perquè no deixen possibilitat de canvi. Quan un pare diu "és que sempre acabem enfadats" impedeix una altra resolució. Les famílies participants comparteixen algunes frases que els van dir quan eren petits i que els van marcar: "Estic farta de tu! ets dolent "; com es transformen la frustració i el cansament en enuig. "Doncs plora fins que rebentis "; res a veure amb "entenc que estàs enfadat i que necessites desfogar-te". Poder reconèixer i legitimar l'enuig del nen/a per ajudar a identificar i gestionar les seves emocions.

- **Els adults som el model.** Si els pares es mostren tranquils i mostren afecte, encara que manifestin que estan enfadats, és més coherent que voler que les criatures es calmin cridant-los.

5) ORGANITZAR EL TEMPS. M'AGRADA EL TEMPS QUE ESTIC AMB TU.

- **El temps amb els fills.** El temps que es passa en família és important perquè facilita el vincle i complicitats amb els fills. S'ha de donar a aquests moments la importància que mereixen, i preservar-los en la programació del dia. No passa res perquè un dia es torcin els plans i no hi hagi temps per al "moment especial", però sí que cal encendre les alarmes si es veu que sovint es perden aquests moments.

- **Planificar el temps** per poder fer activitats compartides, també de la vida quotidiana: donar-los un lloc a la cuina, en la neteja... els

adona la possibilitat d'aprendre moltíssim, a més de sentir-se part: "som equip i participem junts, des del que podem fer cadascú".

- **Expectatives excessives.** Unes expectatives molt elevades acostumen a posar molta pressió perquè tot surti bé, i això, més que ajudar, genera dificultat. Com més altes són les expectatives, major serà la possibilitat de frustració, fet que tampoc ajuda en la nostra relació, sovint transformant-se en demandes i exigències.

Imatge 6. Recull del "Què m'porto" al final de la sessió

6) PREPARAR-SE. ENS PREPAREM, CUIDEM I VALOREM.

- **Planificar el temps.** "Temps per cuidar-nos". Igual que es parla de la importància d'organitzar el nostre temps com a adults per poder fer activitats compartides amb els fills i filles, les famílies parlen també de la importància d'organitzar el seu temps com a adults per poder fer activitats NO compartides amb els fills i filles, activitats d'adults, per cuidar-se un mateix.

- **Mares i pares suficientment bons.** Parlem del psicoanalista i pediatra D. Winnicott i la seva observació sobre les mares que pretenen ser súper-mares que, en desviure's pels seus fills, queden esgotades energètica i emocionalment, i se sotmeten sovint a uns nivells d'híper-autoexigència i culpabilitat gens saludables ni funcionals.

- **És important cuidar-nos**, més del que podria semblar. Del que no se'n té no se'n pot donar; i si es pretén poder donar cura, també cal cuidar-se un mateix. És important mantenir viva la **pròpia identitat** més enllà del jo-mare, del jo-pare. Per això és important mantenir o recuperar les aficions i la xarxa d'amistats.

- **Rituals d'higiene i cura d'un mateix.** Els pares i mares parlen de la importància de poder seguir agradant-se i cuidant-se, i de no caure en el bucle de no trobar temps per a aquesta cura d'un mateix. Algunes de les mares comparteixen "el meu moment de la dutxa és sagrat" o "el ritual del matí mai me'l salto". Sentir-se bé amb un mateix ens dona més seguretat i autoestima, la qual cosa facilita el poder estar en aquelles situacions més delicades.

7 I 8) JUGUEM JUNTS

En aquestes dues sessions s'han organitzat jocs de coneixença i activitats compartides entre les famílies. També un berenar col·laboratiu fet entre tothom.

Imatge 7. Berenem plegats

Les famílies participants han portat els seus jocs preferits d'ara i d'abans, quan les mares i pares eren petits. Han compartit jocs molt diferents des de danses, bombolles, joc de te, jocs de taula com el "memory", "veig veig", encaixos i cubs, pilota, tocar i parar, un endevinador de paper ("comecocos"), els peluixos preferits, i una infinitat de jocs que agraden a les diferents famílies.

Especialment en la segona sessió conjunta es perceben ganes de trobar-se entre les famílies. Algunes arriben ja juntes. També algunes arriben cantant la cançó que van ballar totes juntes en l'anterior sessió.

I per acabar, s'ha fet una dansa col·lectiva per acomiadar-nos.

Imatges 8. Dibuixem plegats

I LES FAMÍLIES, COM HAN VALORAT EL TALLER?

Durant les darreres trobades, alguns participants comencen a donar algunes valoracions del taller i podem recollir aportacions com: “estem molt agraïts de les reunions. Ens hem adonat de moltes eines per millorar a casa”, o “després del taller em sento més relaxada. No sóc l'única mare rara”. “M'encanta estar en el grup i aprendre de les altres persones. Tant de bo se segueixi amb això perquè és el nostre moment de relax”. “Poder-nos revisar com a pares i com a mares és una fantàstica manera de cuidar-nos a nosaltres mateixos”.

En acabar les 8 sessions, les famílies participants van valorar el més útil del taller amb aquestes frases:

- El poder compartir nuestras dudas sobre crianza con otros padres y con profesionales del tema.
- El poder de las palabras; que a veces lo decimos sin pensar; lo que puede llegar y de qué forma a los niños.
- Los consejos de Arnau y Sílvia.
- La forma en que se han tratado los temas: muy dinámico y participativo.
- Reflexionar sobre conductes que puc fer malament i en les que hauria de posar més de la meva part, i aprofitar encara més el temps amb els meus fills.
- Todos los temas expuestos han sido de mucho interés.
- Todos los puntos tratados en crianza positiva son interesantes.
- La informació facilitada sobre les capacitats dels nens envers la seva edat. Poder intercanviar vivències amb altres mares/famílies.
- El poder expressar-se i veure uns altres punts de vista.
- Hablar en grupos.
- A mi me ha parecido en general todo el taller interesante, porque he reflexionado sobre la crianza de mis hijos.
- Cómo explicar las cosas a los niños.
- Todo me ha parecido interesante a mi parecer, los tutores, las familias, las reuniones, etc.
- El poder compartir con los hijos. El no engañar a los pequeños.

Per a moltes famílies, el taller s'ha fet curt. Han començat a tenir consciència de grup i ganes de seguir compartint.

I ARA, QUÈ? HI HAURÀ CONTINUÏTAT?

La majoria de les famílies participants han manifestat la voluntat de poder seguir trobant-se més enllà del marc d'aquest taller i en acabar les sessions algunes d'elles s'han constituït en un grup de WhatsApp. L'Ajuntament també ha valorat les ganes de continuïtat del grup i té interès en promoure que les famílies puguin seguir reunint-se el proper curs.

Alguns dels temes d'interès que les famílies participants han apuntat que els agradaria poder seguir aprofundint són, en primer lloc, el desenvolupament de l'autoestima, la gestió de les rabietes i el NO, i la sexualitat dels infants; i en un segon terme, l'acompanyament al dormir i l'alimentació.

FINALITAT DEL FULLETÓ:

Compartir l'experiència de les famílies participants al Taller de Criança Positiva realitzat dins del marc del Pla Integral Les Planes -Blocs Florida, per animar la participació d'altres famílies de la ciutat a activitats similars que s'organitzen als diferents districtes.

Autoria del text: Dra. Sílvia Blanch Gelabert i Arnau Careta Plans.
Membres de l'Equip BES (Barcelona Espai de Supervisió).

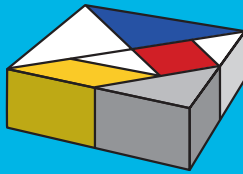
Autora del dibuix de la portada és **Saray Vicente**, va ser alumna de batxillerat artístic de l'Institut de Bellvitge, guanyadora del concurs de cartells realitzat mitjançant una experiència d'Aprenentatge i Servei de col·laboració amb la Xarxa de Criança i Educació al curs 2014-2015.

ÉS UN PROJECTE DE:

La Xarxa de Criança i Educació de L'Hospitalet. Missió:

“Col·laborem des dels serveis professionals i entitats ciutadanes dels diferents sectors del districte, per acompanyar i donar suport a les famílies en la tasca de criança i educació, perquè els infants despleguin al màxim les seves potencialitats i siguin persones autònomes, solidàries i felices”.

S'emmarca en la recomanació de la Unió Europea de “Promoure la Parentalitat Positiva” (Rec. UE 2006/19) i els principis de la Convenció Internacional dels Drets de l'Infant (ONU, 1989).

**PROJECTE
EDUCATIU
DE CIUTAT**
L'HOSPITALET